

Het beste dichtbij

Deze nieuwsbrief is een uitgave van: **ABZ De Samenwerking**

Circulaire- en regionale grondstoffen in legpluimveevoer

LEGPLUIMVEE / PAG. 8

Investeren in biggen voor een hoger rendement

VARKENS / PAG. 11

Houd uw koeien in conditie bij weidegang

RUNDVEE / PAG. 17

Fijn, een eigen Biolijn

BEDRIJFSREPORTAGE / PAG. 6

06

Fijn, een eigen Biolijn

08

Circulaire- en regionale grondstoffen in legpluimveevoer

11

Investeren in biggen voor een hoger rendement

17

Houd uw koeien in conditie bij weidegang

14

Onderzoek met NutriTek: verbetering weerstand koeien tegen Salmonella

Inhoud

- 03 Voorwoord
- 04 Grondstoffenmarkt
- 10 Anticox mogelijkheden bij vleeskuikens
- 16 Hoe wint u goed kalverhooi?
- 18 Koeien kijken met Marijke
- 19 Voor u gezien
- 21 Gras groeit uit gras
- 22 Nieuw lid RvC en Ledenraad
- 23 Vraag en aanbod
- 23 Even voorstellen
- 23 Staldagen 2023 erg geslaagd
- 24 Colofon

20

Topmaïs vraagt topbemesting

Uitslag provinciale verkiezingen; en door...

15 maart waren er naast onze ledenbijeenkomst in Drachten ook de verkiezingen voor het waterschap en de provincie. De uitslag is bij u allen bekend. Nederland is in grote getale naar het stembureau gegaan en heeft de huidige regering kenbaar gemaakt opnieuw haar afwegingen te maken ten aanzien van de grote dossiers in Nederland.

“Onze regionale aanpak met gespecialiseerde teams maakt dat wij ‘best practices’ snel door ontwikkelen en breed in kunnen zetten binnen de gehele coöperatie.”

Marcel Roordink, algemeen directeur

Voor wat betreft de Nederlandse veehouderij spelen er op dit moment twee dossiers. Het stikstofdossier wat wordt behartigd door minister Van der Wal en het landbouwakkoord ‘in wording’ wat wordt behartigd door minister Adema. Wij hopen dat de verkiezingsuitslag enige realiteitszin bij de politiek terugbrengt en we vooral samen tot oplossingen en perspectief komen. Hoe je het ook went of keert, er blijft druk staan op de Nederlandse veehouderij.

ABZ De Samenwerking probeert samen met de branchevereniging NEVEDI mee te denken en te kijken hoe we vanuit diervoeding een steentje kunnen bijdragen aan oplossingen om een vernieuwde license to produce voor de Nederlandse veehouderij te creëren. Wij hebben vanuit NEVEDI goede contacten met de Belgische en Duitse branchevereniging voor de diervoederindustrie. Deze contacten leren ons dat de situatie in onze buurlanden niet veel hoopvoller is dan in Nederland. De ‘ommekeer’ die de verkiezingsuitslag in Nederland mogelijk teweeg heeft gebracht, is ook in België en Duitsland gewenst.

ABZ De Samenwerking heeft de afgelopen jaren door fusies, overnames en autonome groei een grote stap in haar ontwikkeling gemaakt en daardoor een professionaliseringslag kunnen maken. Dit maakt dat wij veel expertise in eigen huis hebben en onze systemen, automatisering en data goed op orde zijn en daarin blijven investeren. Er wordt veel van ons gevraagd ten aanzien van het vastleggen van data. Voorbeelden hiervan zijn kwaliteitsparameters, herkomst van grondstoffen, maar bijvoorbeeld ook energieverbruik. Wij zijn proactief bezig met de duurzaamheidsconcepten van morgen om u te ondersteunen in de afzet van uw melk, vlees en eieren.

Graag nemen we deel in zogenaamde duurzaamheidsconcepten om toegevoegde waarde te realiseren, waardoor u een meerprijs kunt krijgen voor uw producten. Tegelijkertijd blijven wij investeren in de efficiency en effectiviteit van de onderneming. Bovenal blijven wij ook stevig investeren in kennis en kunde ten behoeve van het rendement op uw bedrijf. Als er daarbij rekening gehouden moet worden met duurzaamheidsaspecten in uw bedrijfsvoering is dit vaak extra uitdagend. Samen met u en uw mede erfbetreders bereiken we vaak meer dan vooraf verwacht. Onze regionale aanpak met gespecialiseerde teams maakt dat wij ‘best practices’ snel door ontwikkelen en breed in kunnen zetten binnen de gehele coöperatie.

Het is hard werken, maar we doen het met zijn allen en we doen het graag!

Voorjaars ledenbijeenkomsten

13, 14, 15, 16 en 17 maart hebben wij onze jaarlijkse ledenbijeenkomsten gehouden. Op vijf avonden hebben wij in alle regio's teruggeblikt op het afgelopen jaar. De avonden werden gekenmerkt door een actieve dialoog tussen de leden, ledenraadsleden, commissarissen, directie en medewerkers van de coöperatie. Samen kom je verder!

Op 20 maart heeft de Ledenraad van coöperatie ABZ De Samenwerking U.A. de benodigde jaarlijkse besluitvorming laten plaatsvinden met betrekking tot het vaststellen van de jaarrekening, de resultaatbestemming en het verlenen van decharge. U kunt verderop in het blad lezen welke ledenraadsleden en commissarissen afgetreden en (opnieuw) gekozen of benoemd zijn. Fijn dat er vanuit de leden veel interesse is om mee te besturen en onze coöperatie gezamenlijk verder de toekomst in te leiden.

Grundstoffen- markt

De afgelopen maanden waren weer zeer volatiel op de grondstoffenmarkten. Met omvallende banken en de zich voortslepende oorlog in Oekraïne speelde er genoeg op het wereldtoneel. Hiernaast speelde de weermarkt een rol vanwege het groeiseizoen op het zuidelijk halfrond. Komende tijd gaat het groeiseizoen op het noordelijk halfrond belangrijk zijn voor de prijsontwikkeling van grondstoffen.

Macro economie

Nadat inflatiecijfers minder snel daalden dan verwacht, bleef de rente snel verhoogd worden door de Federal Reserve (FED) en Europese Centrale Bank (ECB). Dit draaide na de val van twee Amerikaanse banken. Men ging er vanuit dat de renteverhogingen afgevlakt zouden worden om niet nog meer banken in de problemen te brengen. Of dit werkelijkheid gaat worden is nog even de vraag, de eerste signalen lijken die kant op te wijzen. De Euro wordt ondertussen sterker door de minder snel stijgende renteverhogingen en dalende energieprijzen. Europa is de winter goed doorgekomen wat betreft energie en de dalende prijzen zorgen voor een dalende inflatie. Beide gunstig voor de economische vooruitzichten.

Granen

Sinds het begin van het jaar zijn graanprijzen flink gedaald. De oorlogspremie loopt er langzaam uit en de commodities in het algemeen lijken minder in trek te zijn voor speculatieve fondsen. Tarwe kwam afgelopen tijd overvloedig de wereldmarkt op vanuit Rusland en Australië, beide landen genoten een topoogst. Dit zorgde ervoor dat Europa niet aan bod kwam bij export tenders en zette prijzen op Matif onder druk. Gerst was in verhouding een interessant product door de goede oogst van vorig jaar en vooral de afwezigheid van China als koper in Frankrijk. Recent kwam uit dat China overweegt weer Australische gerst toe te laten, waarmee de kans op goede exporten vanuit Frankrijk nihil wordt. Gerst lijkt komende tijd interessant te blijven. De gewascondities in belangrijke tarwe producerende landen lijken op dit moment goed. Het is in India niet zo heet als vorig jaar, Frankrijk heeft in maart goede regens gehad, het Zwarte Zeegebied kreeg op tijd regen en de voorspellingen voor China zijn goed. Het seizoen is nog lang en de cruciale maanden liggen in het verschiet, maar de start is in ieder geval goed. Mais zakt behoorlijk met tarwe mee, door de nog steeds beschikbare Oekraïense maïs. De grootste krapte wat import betreft zit in de periode april-juli, daarna komt de Braziliaanse maïs de wereld op.

Deze maïsoogst lijkt op dit moment goed te worden, er zijn wat gebieden die regen kunnen gebruiken. Binnenkort worden de inzaaicijfers van soja en maïs in de Verenigde Staten bekend, dit kan richting geven aan futures op de beurs van Chicago.

Eiwitten

De Zuid-Amerikaanse oogst wordt op dit moment binnengehaald. De export van bonen is goed op gang gekomen en gaat als een speer. Traditiegetrouw gaat er erg veel direct richting China. De Braziliaanse oogst is grotendeels erg goed, alleen de meest zuidelijke staat oogst minder dan gemiddeld. Dit zorgt voor goede beschikbaarheid van bonen en daarmee stevig dalende noteringen op Chicago. De beschikbaarheid van sojaschroot is moeizamer, omdat de Argentijnse crushers nog steeds slecht draaien. Door de slechte oogst daar verkopen Argentijnse boeren niet. Zij wachten tot overmaat van ramp op een nieuwe overheidssubsidie alvorens te verkopen. Argentinië is normaal gesproken een grote exporteur van sojaschroot. Wanneer de Argentijnse crushers weer harder gaan draaien, is de verwachting dat futures en daarmee fysieke prijzen van sojaschroot verder kunnen dalen. Dit effect kan versterkt worden door de grote longposities van speculanten op Chicago. Raapzaad is erg goed beschikbaar en daardoor erg goedkoop. Europese crushers draaien momenteel veel op raapzaad, wat de prijs ten gunste komt. Door de goede beschikbaarheid van raapzaad lijkt raapschroot komende tijd interessant geprijsd te blijven.

Arjan Teunissen

Inkoper

06 8219 5184

a.teunissen@abzdesamenwerking.nl

Fijn, een eigen Biolijn

Historie locatie Meppel

In 2010 heeft De Valk Wekerom de fabriek in Meppel aangekocht. De fabriek staat in de mengvoederwereld bekend als de fabriek van Steenbergen en Van Brink. Later werd het een fabriek van UTD en uiteindelijk Hendrix-UTD. De fabriek is vanaf de start in 2019 ingericht voor de productie van pluimvee- en varkensvoerders en voor de op- en overslag van mengvoedergrondstoffen. De ligging van de fabriek kort aan de snelwegen A28 en A32 en direct aan het Meppelerdiep (groot vaarwater), maakt dat de fabriek uitstekend ligt voor de productie en afzet van voeders voor Noord-Nederland. Vanaf de start is de locatie dan ook direct in gebruik genomen voor de aanvoer van grondstoffen per schip. Zowel voor de eigen productie in Meppel als een deel op- en overslag van grondstoffen.

Twee onder één kap fabriek

Door de groei van de biologische sector en dus ook een groeiende vraag naar biologische diervoeders is in 2018 besloten om een deel van de fabriek opnieuw in te richten. Er kwam een strikte scheiding in de fabriek, waarbij een deel van de fabriek apart werd ingericht voor de biologische productie. De oorspronkelijke opzet van de fabriek maakte dat dit mogelijk was. Naast de reguliere productielijnen voor pluimveevoeders worden er op de biologische lijn voeders voor pluimvee, herkauwers en varkens geproduceerd. Dit volledig gescheiden van elkaar. Regulier en biologisch kunnen zo niet met elkaar vermengd worden. Dit allemaal conform de biologische wetgeving. De locatie is GMP+ en SKAL gecertificeerd voor de productie en handel in biologische diervoeders.

De fabriek wordt bediend vanuit één centrale bedieningskamer. Hierdoor wordt

Met deze spreuk is Coöperatie de Valk Wekerom U.A. in oktober 2019, in haar fabriek in Meppel, van start gegaan met de productie van biologische voeders. De uitbreiding van de bestaande samenwerking tussen ABZ De Samenwerking en De Valk Wekerom heeft erin geresulteerd dat de twee coöperaties voor de productie van biologische voeders nauw samenwerken en de fabriek in Meppel hierin een centrale rol speelt.

de inzet van mensen en middelen verdeeld over alle geproduceerde voeders. Vanaf 2022 is de fabriek opgeschaald naar een twee ploegendienst. Hierdoor is er zowel in de reguliere als biologische fabriek ruimte ontstaan voor de productie van meer voer. Met negen personen totaal (voor beide fabrieken) worden er van 's morgens 6.00 uur tot 's avonds 23.00 uur de diverse diervoeders geproduceerd. Een bijkomend voordeel is dat de laadtijden hierdoor ook verruimd zijn en gedurende deze hele periode voeders geladen kunnen worden. Dit is zeker interessant, omdat een deel van de biologische voeders als retourvracht geladen worden. Hierdoor kunnen we het aantal kilometers dat we leeg rijden verder terugbrengen.

Een goed begin is het halve werk

Na een controle op de kwaliteit worden de biologische grondstoffen ingenomen via een "eigen" stortput. De verschillende grondstoffen krijgen al dan niet vooraf aan het productieproces een behandeling. Mais wordt vooraf gewalst en gezeefd, zodat de grove fractie verwerkt kan worden in de legmelen en de fijne fractie in de "brok-recepten". Maar ook de soja-, zonnebloem- en raapschilfers worden vooraf gewalst, omdat deze grondstoffen bestaan uit grove delen (geperste platen en brokken, omdat er geen chemisch extractie plaatsvindt van de oliën).

In 24 grondstofsilo's kunnen ongeveer 2.000 ton grondstoffen opgeslagen worden. Inclusief de verschillende kwaliteiten en verschijningsvormen. Op deze wijze kunnen we snel produceren en wisselen in verschillende producties. Dit doen we omdat er bij biologische voeders vaak veel vraag is naar maatwerk en meestal kleinere hoeveelheden.

Gespecialiseerde biologische productielijn

De biologische fabriek beschikt over één maal-menglijn met één flexibele perslijn. Deze zogenaamde maal-menglijn en perslijn kunnen onafhankelijk van elkaar draaien. Wanneer de persmeelcellen gevuld zijn, kunnen de persers draaien en kan op de maal-menglijn gelijktijdig legmeel gemaakt worden. Zo kunnen we de fabriek zo efficiënt mogelijk laten draaien. De lintmenger in de maalmenglijn heeft een capaciteit van circa 25 ton per uur.

We kunnen in de fabriek op verschillende wijze structuur geven in het voer. Dit kan met behulp van een walsenstoel, hamermolen en pletter. Op dit moment maken we het meest gebruik van de walsenstoel en hamermolen.

Voor een mooie harde korrel worden alle korrelrecepten "dubbel" geperst. De bovenpers "verdicht" het mengsel waarna de onderpers er een mooie harde korrel (4 mm) van maakt. Uiteraard zijn receptuur en de controle/ervaring van de operator hierbij van groot belang. Op verzoek van de klant bestaat er eventueel ook nog de mogelijkheid om de korrels weer te verkrumelen. De korrels worden voordat ze de fabriek verlaten en in de bulkwagen vallen nogmaals afgezeefd. Zo ontvangt de klant een mooi korrelproduct met zo min mogelijk meel (stof).

Samen sterk

Door bundeling van krachten met De Valk Wekerom hebben wij de beschikking over een volwaardige gespecialiseerde biologische voederfabriek waarmee wij onze biologische veehouders optimaal kunnen bedienen. Wilt u meer weten over onze aanpak in biologische voeders? Neem dan contact op met één van onze specialisten. Zij helpen u graag.

"We kunnen in de fabriek op verschillende wijze structuur geven in het voer. Dit kan met behulp van een walsenstoel, hamermolen en pletter. "

Circulaire- en regionale grondstoffen in legpluimveevoer

De begrippen circulaire- en regionale grondstoffen en kringlooplandbouw komen de laatste tijd nogal eens voorbij, zowel in de politiek als bij de retail en consument. Ook voor de legpluimveehouderij liggen hier zowel uitdagingen als mogelijkheden. In dit artikel willen we u graag meenemen in de (on)mogelijkheden die er zijn op dit gebied.

Wat verstaan we onder circulair?

Grofweg kunnen we grondstoffen voor veevoer indelen in zes categorieën van hoog circulair (A) tot laag circulair (F):

“De categorieën D, E en F zijn de groepen waar nu het voer mee gemaakt wordt.”

Een kip is van oorsprong ingericht op het verteren van zaden en heeft meer moeite met het verteren van vezels. Daarom is er in de eerste categorie A “gewasresten” niet veel te halen voor pluimvee. Hierbij gaat het dan over bijvoorbeeld bietenblad en wortelloof, wat wel geschikt is voor herkauwers, maar niet voor pluimvee. Wel kunnen producten uit deze categorie gebruikt worden om te dienen als afleiding en strooisel zoals bijvoorbeeld koolzaadstro.

In categorie B “voedsel retourstromen” zijn wel wat producten te vinden die toegepast kunnen worden. Dit zijn bijvoorbeeld broodmeel en koekjesmix van onverkochte bakkerijproducten. Hetzelfde geldt voor de producten uit categorie C “voedsel afkeurstromen” waar mogelijk ook enkele voor pluimvee interessante grondstoffen tussen kunnen zitten.

De categorieën D, E en F zijn de groepen waar nu het voer mee gemaakt wordt. Bij categorie D gaat het dan over producten als bijvoorbeeld sojaschroot, zonnebloemzaadschroot en rapzaadschroot, maar ook de meeste tarwebijproducten zoals tarwegries en tarwekiemzemelen. Ook een grondstof als PAP's (verwerkte dierlijke eiwitten) kunnen we hiertoe rekenen. Onder categorie E verstaan we producten zoals mais DDGS (bijproduct uit de productie van ethanol uit mais), maar dit kan ook rapzaadschroot zijn wat overblijft bij de productie van koolzaadolie voor biodiesel. De laatste categorie F “veevoergewassen” is de minst circulaire, maar ruim 60% van een normaal legpluimveevoer komt uit deze categorie met mais, tarwe, haver en gerst.

Voor het op een goede manier inzetten van de producten uit categorieën B en C is het wel van belang dat er een stabiele stroom van een betrouwbare kwaliteit te verkrijgen is en het geen grote kostprijsverhogingen geeft.

Resultaten tot nu toe met circulaire grondstoffen

In de laatste jaren is het aantal onderzoeken naar circulaire grondstoffen of het gebruik van reststromen toegenomen. Het lastige aan het verwerken van sommige co-producten of reststromen is dat ze hoog in bepaalde nutriënten zijn, zoals bijvoorbeeld zouten, mycotoxines, anti-nutritionele factoren of mineralen. Hierdoor kunnen deze grondstoffen beperkt toegevoegd worden in de voersamenstelling. Om de aandelen te kunnen verhogen, moeten de negatieve kenmerken van deze reststromen ongedaan gemaakt worden.

In de afgelopen jaren heeft ABZ De Samenwerking met meerdere partners gewerkt aan methodes om deze reststromen tot een hogere waarde te brengen. Zo zijn er proeven geweest met insecten en eiwitconcentraten van gras, veldbonen en erwten. De uitkomst van deze proeven was onder andere dat in veel gevallen reststromen een vergelijkbare prestatie weten te realiseren in vergelijking met standaard voeders. Daarentegen zijn extra bewerkingsstappen noodzakelijk om de negatieve kenmerken te verminderen, denk bijvoorbeeld aan drogen, zeven of ontzouten. Deze bewerkingsstappen brengen extra kosten mee. Hierdoor kunnen uiteindelijke rendementen niet toenemen, ondanks dat bijvoorbeeld de CO₂-footprint daarmee verlaagd wordt. Ook is de verwachting dat er steeds meer natte bijproducten in verscheidene voeders verwerkt worden.

Door deze proeven wordt benadrukt dat er veel kansen liggen voor het gebruik van reststromen, maar dat de daadwerkelijke toepassing nog wel de nodige uitdagingen bevat. Met name door hoge kosten, extra bewerkingsstappen en iets lagere prestaties van de dieren. Het is daarom van belang dat een CO₂-reductie of een toename in gebruik van reststromen een extra vergoeding dient te verkrijgen, om daarmee verdienmodellen te waarborgen.

Regionale grondstoffen

Door transportbewegingen met grondstoffen te minimaliseren is er ook een CO₂-reductie te behalen. Dit kan door zoveel mogelijk regionaal geteelde grondstoffen te gebruiken. Voor legpluimvee valt dan te denken aan tarwe en gerst uit de regio die zelf bijgemengd kan worden. Bij mais geteeld onder Nederlandse omstandigheden komt het bijmengen van CCM in beeld. Voor het bijvoeren en verwerken van deze producten zal de bedrijfsvoering aangepast moeten worden in de vorm van (sleuf)silos en een voerinstallatie. Door minder transport en rechtstreekse levering kan het bijmengen van regionale producten tot kostprijsverlaging leiden. Ook de vervanging van niet-Europese eiwitgrondstoffen kan bijdragen aan een lagere CO₂-uitstoot. Denk bijvoorbeeld aan veldbonen, erwten of Europese soja.

Kringlooplandbouw en mineralenstromen

Uiteindelijk is in kringlooplandbouw de veehouderij een onmisbaar onderdeel. Zij zijn nodig om reststromen die voor mensen niet (meer) geschikt zijn om te zetten in hoogwaardige voeding die voor mensen wel geschikt is, zoals bijvoorbeeld eieren, zuivel en vlees. Voor een toekomstbestendige landbouw en veehouderij liggen er op de lange termijn nog meer uitdagingen. Fosfaat bijvoorbeeld is een delfstof die niet oneindig beschikbaar is, maar wel nodig voor het goed functioneren van mens en dier. Heel veel fosfaat uit de humane voeding belandt nu via het riool uiteindelijk in zee. Voor een complete kringloop moeten ook deze schakels erbij betrokken worden.

Evert Bos

Productmanager legpluimveehouderij

06 2125 8718

e.bos@abzdesamenwerking.nl

Anticox mogelijkheden bij vleeskuikens

De winter ligt inmiddels achter ons. Op het moment van schrijven is het nog een fris voorjaar met af en toe zon en af en toe regen. De afgelopen (winter) maanden hebben verschillende van onze klanten Robenidine – Monensin gebruikt. Anderen hebben veelal vastgehouden aan het “standaard” programma Maxiban – Sacox. Nu de zomer voor de deur staat is het verstandig om eens kritisch naar uw anticocx-programma te kijken. Zeker gezien het feit dat er steeds vaker hogere temperaturen verwacht worden door het KNMI.

5 coccidiostatica

ABZ De Samenwerking heeft de volgende coccidiostatica in haar fabrieken:

- Maxiban (Chemisch/Ionofoor)
- Sacox (Ionofoor)
- Monensin (Ionofoor)
- Robenidine (Chemisch)
- Narasin (Ionofoor)

Welk coccidiostaticum inzetten?

Robenidine is een chemisch middel wat ingezet wordt in de startfase (en eventueel in Groei 1) om “op te schonen”. Vervolgens wordt in Groei 2 (eventueel ook in Groei 1 als daar geen Robenidine gevoerd werd) vaak Monensin gevoerd, Sacox kan ook. Bij de afmest kan

vervolgens gekozen worden met of zonder Narasin. Narasin heeft een sterke werking tegen clostridium, waardoor deze een extra bescherming geeft aan het einde van de ronde.

Maxiban is een sterk coccidiostaticum wat sinds jaar en dag gebruikt wordt en haar sporen verdiend heeft in de afgelopen decennia. Maxiban wordt veelal in de startfase en Groei 1 gebruikt waarna Sacox of Monensin ingezet wordt. Ook zijn er vleeskuikenhouders die, met name in de winter, het schema omgooien en opstarten met een Ionofoor in de eerste twee fases en vervolgens in de Groei 2 fase Maxiban voeren.

Monensin geeft in vergelijking met Sacox een wat lagere water/voerhouding. Het scheelt ongeveer 0,1 punt. Alhoewel ze beide een ionofoor zijn, zitten ze in een andere groep van ionoforen aangezien hun werking wat anders is. Dit verschil kunt u gebruiken bij uw keuze voor het juiste coccidiostatica pakket.

Zoals gezegd, alle vijf genoemde coccidiostatica hebben we in huis. Kijk met uw dierenarts en/of specialist wat het beste past op uw bedrijf.

Grondige schoonmaak tussen rondes

Last but not least, een effectief coccidiostatica programma gaat hand in hand met een grondige schoonmaak tussen rondes. Dit is nodig om de coccidiostatica goed te laten renderen. Met slim schakelen in coccidiostatica kunt u uw rendement op uw bedrijf verhogen.

Paul Arens

Verkoopmanager vleeskuikens

06 2198 7726

p.aren@abzdesamenwerking.nl

**Investeren in
biggen voor een
hoger rendement**

Afleveren van veel goede biggen is zeer belangrijk voor het rendement op zeugenbedrijven, zeker bij de huidige biggenprijzen. Alle biggen gezond en efficiënt grootbrengen vraagt veel aandacht. Dit kan op verschillende manieren. Waar het investeren in biggen geld lijkt te kosten, kan het onderaan de streep juist veel opleveren.

“Investeren in biggen kan onderaan de streep veel rendement opleveren.”

Theo ter Maaten
Specialist varkenshouderij
06 2306 8395
t.maaten@abzdesamenwerking.nl

De huidige zeugen kunnen veel biggen krijgen. Deze allemaal groot brengen is de volgende uitdaging. Elke big die uitvalt, zorgt voor een stuk minder inkomsten. Elke big die niet voldoet aan de gewenste kwaliteit kan niet voor de hoofdprijs verkocht worden, maar heeft wel net zoveel gekost als de andere biggen. Biggen grootbrengen en zorgen dat ze voldoen aan de vraag van de afnemer is dan ook zeer belangrijk.

Wat is een kwaliteitsbig?

Biggen die we graag zien zijn gezonde biggen die binnen 10 weken 25 kilogram zijn. Gezondheid, groei en kwaliteit gaan daarmee samen op. Een gezonde big kan voer beter verteren, kan efficiënter groeien en voelt zich lekkerder, waardoor oor- en staartbijten minder voorkomen. Goede en gezonde biggen doen het ook beter in de vleesvarkensstal.

Beginnen bij het begin

De start van een goede en gezonde big begint al in de dracht. Biggen komen in de baarmoeder al in aanraking met geur- en smaakstoffen die de zeug doorgeeft. Dit zorgt bij de pasgeboren biggen voor herkenning van de moeder en een vertrouwd gevoel. Omdat de zeug dezelfde smaken uit haar zeugenvoer ook doorgeeft aan de melk, herkent de big de geur en smaak van de melk direct. Bij ABZ De

Samenwerking trekken we dit nog verder door. Door ABZ Smaakmaker in het zeugenvoer te verwerken, weten we exact welke geur en smaak de zeug doorgeeft aan de biggen in de baarmoeder en in de melk. Door vervolgens de ABZ Smaakmaker ook in onze speenvoeders te verwerken, is het speenvoer voor de big net zo vertrouwd als de moedermelk. In de praktijk zien we dat daarmee het spenen soepeler gaat.

Nieuwsgierigheid

Het verteringstelsel van een big is in beginsel gewend om melk te verteren, uiteindelijk moet dit een omschakeling maken naar plantaardig voer. Die omschakeling moet geleidelijk verlopen en daarom moet er al vroegtijdig mee begonnen worden. Door vanaf dag 8 te starten met de smakelijke prestarter Optiwean nemen biggen voorzichtig al wat plantaardig voer op. Biggen zijn van nature erg nieuwsgierig en worden getriggerd door speelse voeders. Met ABZ Biggenmuesli wordt daar optimaal op ingestoken.

Efficiënt groeien

Uiteindelijk is in de kraamstal alles erop gericht om biggen zo goed mogelijk aan het vreten te krijgen. Als biggen eenmaal vreten in de kraamstal is de speendip kleiner en krijgen ze minder snel diarree. Na het spenen is het dan

ook altijd de afweging om te zoeken naar de optimale balans tussen veilig voer voor gezonde biggen en voer met veel eiwit om maximale groei te realiseren. Met Dynamo voeren voor biggen kijken we naar de specifieke behoefte van uw biggen en we kiezen het meest optimale voer voor uw situatie.

Gezonde vertering door bewerkte grondstoffen

Eiwit is bijvoorbeeld nodig om biggen goed te laten groeien, maar kan ook snel voor verteringsproblemen zorgen. De klassieke oplossing is dan om minder eiwit te voeren met als gevolg een lagere groei. Een betere oplossing is om te kijken hoe het eiwit beter verteerd kan worden. Voor eiwitten geldt namelijk dat hoe fijner ze gemalen zijn, hoe makkelijker ze verteerd kunnen worden. Zeker voor jonge biggen is de standaard maalfijnheid te grof, waardoor er teveel onverteerd eiwit in de dikke darm komt. Daar ontstaan de problemen.

Extreem fijn malen

Voldoende eiwit combineren met een goede vertering kan alleen als de eiwitten extreem fijn gemalen worden. Om dat te kunnen moet een mengvoerb企业 een aparte productielijn inrichten. Wij kunnen dit in onze speenvoerfabriek in Leusden waar we de eiwitten malen tot heel fijn bloem, met goed resultaat in de stal.

Meer tijd om te verteren

Een andere optie is om biggen meer tijd te geven om het voer te verteren. Grovere voerdeeltjes zorgen voor een tragere maagpassage en daardoor meer voorvertering en enzymproductie. Deze grovere deeltjes mogen natuurlijk niet de eiwitgrondstoffen zijn. Juist vezelrijke en energierijke producten zijn zeer geschikt om grover te malen. Wij zijn in staat hier een dynamisch geheel van te maken. Dat maakt dat onze Dynamo voeders zorgen voor gezonde biggen die ook nog eens goed groeien.

Schoon de kraamstal in

Biggen komen ter wereld met weinig afweerstoffen. Hun eigen afweer moeten ze nog helemaal opbouwen. Aanraking met bacteriën en pathogenen kunnen ze nog niet goed aan, ook kost het activeren van het immuunsysteem enorm veel energie. Zaak dus om biggen zo weinig mogelijk in aanraking te laten komen met mogelijke ziekteverwekkers. Zorg daarom dat de kraamafdeling elke ronde goed gereinigd en gedesinfecteerd wordt. Een droge omgeving is altijd hygiënischer dan een natte omgeving. Op het moment van werpen moet de kraamafdeling schoon en droog zijn. Door de vloer in te strooien met kalk of zaagsel blijft deze beter droog. Dit is de basis voor een

gezonde omgeving voor uw biggen.

Klimaat

Een big is bij de geboorte 39 graden en koelt snel af als de afdelingstemperatuur te laag is. Een temperatuur in de afdeling van 23 à 24 graden is optimaal. Is er vloerverwarming aanwezig, dan kunt u deze het beste op 34 graden instellen. Uiteindelijk blijft dit wel maatwerk, kijk naar het liggedrag van de biggen en of ze goed gebruik maken van de verwarmde vloer. Doen ze dit niet, schakel dan bij. Als alle zeugen geworpen hebben, kunt u de afdelingstemperatuur geleidelijk laten dalen om de zeug goed te laten vreten.

Rekenen aan rendement

Een goed rendement is de combinatie van een scherpe kostprijs met een goed technisch resultaat. Daarom is het altijd belangrijk om te bepalen of een extra euro aan de voorkant, voldoende oplevert aan de achterkant.

Een luxer voerprogramma van 2 euro per 100 kg meer lijkt al snel een hoop geld, maar als biggen daardoor 10 gram meer groeien en gemiddeld één dag eerder afgeleverd kunnen worden, scheelt dit al gauw een kilogram voer per big. Een luxer voerprogramma dat zorgt voor een gezondere vertering, zorgt ook voor een hogere benutting. Een 2% betere benutting bespaart bijna 2 kilogram voer per big. Zo kan een luxer voerprogramma ondanks de hogere voerprijs toch een euro per big besparen.

Gezonde biggen zorgen ook voor minder uitval. 1% minder uitval zorgt bij de huidige biggenprijzen in een euro extra biggenopbrengsten per big. Allemaal slechts euro's, maar op jaarbasis voor alle biggen zijn dit grote bedragen.

	Standaard voeren	Luxe voeren
Voerprijs verschil / 100 kg		€ 2,00
Effect technisch resultaat		
Groei per dag na spenen	420 gram	430 gram
VC na spenen	1,42	1,39
Lagere uitval		1%
Leeftijd afleveren 25 kg	70 dgn	69 dgn
Effect efficiënter groeien		
Voerverbruik	28 kg	25,2 kg
besparing eerder afleveren		1 kg
besparing door lagere VC		1,8 kg
Voerkosten big	€ 15,00	€ 14,00
Effect gezonder groeien		
Biggenprijs	€ 100,00	€ 100,00
Meer opbrengst door lagere uitval		€ 1,00
Rendement per big		€ 2,00
Rendement per zeug		€ 66,00
Rendement per bedrijf (500 zeugen)		€ 33.000,00

Tips voor bijvoeren

Vanaf dag 3

Kleimineraal opgelost in water

Vanaf dag 8

Optiwean als smakelijke prestarter

Vanaf dag 8

ABZ Biggenmuesli op de vloer strooien

Vanaf dag 10

ABZ Biggenmuesli on-top over Optiwean

Vanaf dag 15

Dynamo Speenvoer opbouwen

Week voor spenen

Volledig op Dynamo Speenvoer

Altijd

Toegang tot vers water

Het optimale voerschema is altijd maatwerk. Ieder bedrijf is anders en vraagt een specifieke invulling. Onze varkensspecialisten kunnen u meer vertellen.

Bent u benieuwd welke impact een andere strategie op uw bedrijf heeft en wat dit kan opleveren? Vraag dan onze varkensspecialisten om een Dynamo Scan op uw locatie.

Onderzoek met NutriTek: verbetering weerstand koeien tegen Salmonella

Van 2019 tot begin 2022 heeft ABZ De Samenwerking samen met Diamond V en Speerstra Feed Ingredients een grote praktijkproef uitgevoerd naar het effect van NutriTek op Salmonella incidentie op melkveebedrijven. NutriTek is een gistfermentatieproduct en bestaat onder andere uit metabolieten uit het fermentatieproces en antioxidanten. Het zorgt voor een stabielere pensfermentatie en ondersteunt de immuniteit, darmgezondheid en algemene gezondheid van de koe.

Proefopzet

Uit 55 bedrijven die vijf maanden gemonitord zijn op salmonellastatus zijn 30 bedrijven geselecteerd die geschikt zijn bevonden om mee te doen aan de proef. De bedrijven zijn opgedeeld in drie groepen van tien bedrijven op basis van salmonellabesmetting. In groep 1 zaten bedrijven met een lage besmetting, in groep 3 bedrijven met een hoge besmetting. De helft van elke groep kreeg vervolgens NutriTek verstrekt, de andere vijf bedrijven een controlebehandeling. Tijdens de proef zijn onder andere antistoffen tegen Salmonella in tankmelk gemeten en zijn productiegegevens gevolgd.

Verbeterde weerstand resulteert in meer melk

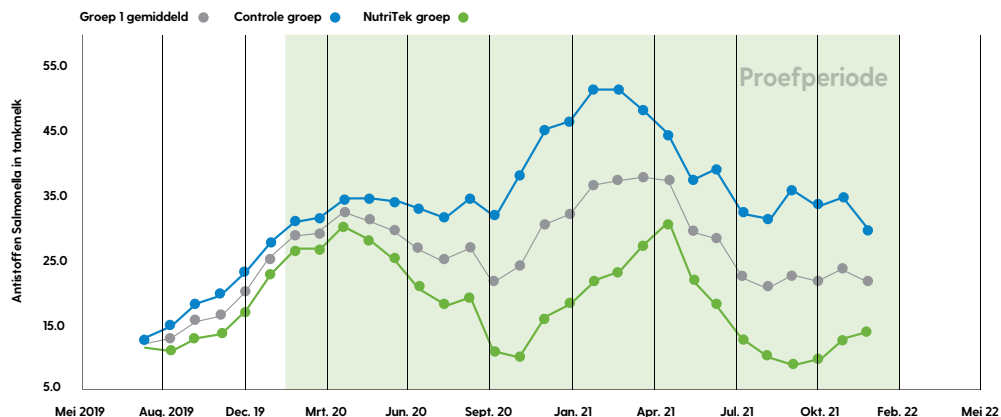
Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de koe een hogere weerstand heeft bij het voeren van NutriTek. In het praktijkonderzoek wordt dit bevestigd. Voor groep 1, waar vooraf de Salmonella druk het laagst was, werd een verlaging van antistoffen tegen Salmonella in tankmelk waargenomen bij de

vijf bedrijven waar NutriTek gevoerd is ten opzichte van de controlegroep (zie figuur 1). Daarnaast werd gemiddeld over alle drie de groepen een productieverhoging met 1,3 kg melk gezien bij het gebruik van NutriTek (zie figuur 2). Andere gebruikerservaringen die uit de proef naar voren kwamen zijn verbeterde mestconsistentie en een lager celgetal.

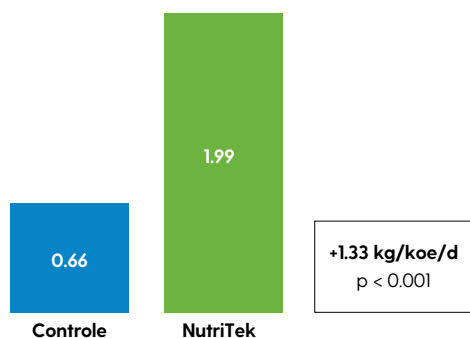
De weerstandlat hoger leggen

Uiteraard kan NutriTek niet alle problemen voorkomen en is het belangrijk dat de voeding in de basis goed is. Met NutriTek wordt de weerstandslat van een koe hoger gelegd en kan ze meer uitdagingen aan, zoals rantsoenschommelingen, een infectie of een ontsteking. Koeien herstellen sneller. Ontstekingen kosten veel energie en bij een actief immuunsysteem kan een koe hier snel op reageren, waardoor de schade hiervan beperkt wordt. Deze energie kan een koe vervolgens weer in haar melk investeren.

Figuur 1 Verloop antistoffen Salmonella in tankmelk

Figuur 2 Aangetoond verschil in melkproductie

Pieter Winia
Nutritionist
033 422 1510

p.winia@abzdesamenwerking.nl

Familie Idsari uit Suwald heeft 97 melk- en kalfkoeien op 79 ha grond. De dagproductie is momenteel 32 kg melk met 4,60% vet en 3,63% eiwit. Eelke Idsardi legt uit waarom hij met de praktijkproef heeft meegedaan en deelt zijn ervaringen.

Waarom hebben jullie meegedaan?

"We zitten in een gebied waar Salmonella regelmatig voorkomt. Niet dat we vaak ongunstig zijn in de tankmelk, maar we hebben weleens wat vage klachten bij de koeien. We zijn veel bezig met de gezondheid van koeien en waren nieuwsgierig wat NutriTek bij ons kon betekenen.

Hoe is NutriTek verstrekt?

"NutriTek zit in de R-brok die op maat gemaakt wordt voor ons bedrijf. Hiervan voeren we 2 kg aan alle koeien in de melkstal".

Wat was jullie ervaring tijdens het onderzoek?

"Door de proef werd je meegenomen in het verloop van Salmonella. Hierdoor krijg je een beter beeld hoe dat in elkaar zit en dat het een sluipend iets is en moeilijk onder controle te krijgen is. Gedurende de proef kregen we het idee of dat de mest van de koeien beter was, vooral zomers. Wat echt opviel was dat zodra er iets is als een mastitis of noem maar op waarbij koeien zakken in liters, ze er zomaar weer zijn. En waar ze bij een griepje of hittestress wel tot soms 5 liter kunnen zakken bleef dit tijdens de proef vaak bij een liter".

Blijven jullie NutriTek voeren?

"Jazeker, na de proef konden we vrij snel merken dat de NutriTek niet meer in de R-brok zat. Tijdens de proef molk het gewoon lekker en toen ineens niet meer. Dus hebben we het er na een maand weer in gedaan en toen liep het vrij snel weer lekker. Sinds de proef halen we stiekem steeds meer bedrijfsprestaties die we nog niet eerder hebben behaald plus het arbeidsgemak als gevolg van de gezondere koeien".

Hoe wint u goed kalverhooi?

Hooi voeren aan kalveren tot een paar maanden oud is gemakkelijk en constant. Maar onderweg zien we veel verschillende soorten kalverhooi. De praktijk wijst uit dat goed hooi winnen voor kalveren nog een hele opgave is. Soms is het hooi muf van geur, zit er te weinig eiwit in of is het juist te rijk aan suiker. We delen hier graag wat praktische tips voor het winnen van hooi voor kalveren.

Niet teveel suiker, voldoende eiwit belangrijk

Suiker in hooi is belangrijk voor de smaak. Smakelijkheid zorgt ervoor dat uw kalveren voldoende hooi opnemen. Echter teveel suiker is juist een ballast voor uw kalveren, daardoor worden ze vaak dun op de mest. Het maaien van gras vroeg in de ochtend helpt om het suikergehalte in het hooi te beperken, dit scheelt al snel 20 tot 30 gram suiker.

Daarnaast is voldoende eiwit in het hooi belangrijk, zodat de jonge dieren hun hoge eiwitbehoefte behalen voor groei en ontwikkeling. We zien het liefst hooi met een ruw eiwit van rond de 16 procent. Hiermee behaalt u in de basis al een deel van de eiwitbehoefte en kan het verder aangevuld worden met een brok.

Schoon land

Als eerste is het belangrijk om een goed perceel uit te kiezen waarop u wilt gaan hooien. Het mooiste zou zijn als er gehooid kan worden van schoon land. Als er geen drijfmest op het land is gekomen dan sluit u besmetting met paratuberculose uit. Het advies is om 200 tot 250 kg KAS per hectare te strooien. Dit zorgt voor een juist eiwitgehalte in het hooi.

2e snede

Het liefste hooien we voor kalveren een tweede snede. In deze periode zijn de dagen langer en krijgt het hooi meer zonuren, waardoor het beter kan drogen dan bij een eerste snede. Een hoog droge stofgehalte zorgt ervoor dat eiwit en suiker in het hooi rustig vrijkomen, waardoor het kalf een rustige vertering heeft. Een ander voordeel van hooien bij een tweede snede is dat het hooi meer bladrijk is. De verhouding tussen blad en stengel in het hooi is hierdoor beter. Wanneer er hooi wordt gewonnen met veel stengel en weinig blad moet het kalf veel moeite doen om het hooi te verteren en is het eiwitgehalte al snel te krap.

Vitamine D

Na het maaien is het belangrijk dat er niet te vaak geschud wordt. Eén keer per dag is prima voor het droogproces. Wanneer er vaker geschud wordt, beschadigd de plant meer. Hierdoor zal het blad loslaten en mist er steeds een groter aandeel blad. Na het maaien komt er vitamine D in het gras. Dit neemt toe naarmate het gras langer ligt te drogen. Vitamine D is belangrijk voor een groeiend kalf, omdat dit de calcium- en fosformetabolisme aanstuurt. Dit is enorm belangrijk voor een goede skeletontwikkeling.

Simone Verhoeven

Specialist jongveeopfok

06 5438 0001

s.verhoeven@abzdesamenwerking.nl

De eerste weidesnede is ook de tijd van steeds langer wordende dagen met nog koude nachten. Ideale omstandigheden waarin de koe van nature wordt gestimuleerd om veel liters melk te produceren. Blijf echter alert op de energievoorziening van de koe, want deze periode is tijdelijk.

Houd uw koeien in conditie bij weidegang

Krachtvoergiften voor verse koeien

Een koe die 100% wordt geweid geeft maximaal 20 – 22 kg melk uit vers gras. Dit betekent dat een koe in de piek van de lactatie nog zeker 10 kg brok nodig heeft voor voldoende voorziening van energie. In veel weiderantsoenen gaan veehouders uit van een optimistische inschatting van de opname van het verse gras. Omdat koeien in het voorjaar gemakkelijk melk willen geven, kan dit ten koste gaan van de conditie van de verse koeien.

Kies juiste Weide- of Productiebrok

Onze Productievoerders zijn verkrijgbaar in vier verschillende eiwitniveaus. U kunt dus met dezelfde brok gemakkelijk schakelen in eiwitgehalte (130, 145, 160 of 175 RE). Daarnaast hebben we specifieke Weidevoerders met laag eiwitgehalte (< 100, 120 of 140 RE). Zorg voor een brok met voldoende ruwe celstof en voldoende zetmeel. U behoudt een mooie rustige vertering van het rantsoen en een goede conditie bij uw verse koeien.

Overleg met uw rundveespecialist voor een passend advies op uw bedrijf.

Vers gras met Bart en Bas

De samenstelling van weidegras wisselt door het seizoen heen. U kunt de actuele voederwaarde van vers gras volgen via "Vers gras met Bart en Bas". Naast de voederwaarde geven wij u bruikbare tips waardoor u zo goed mogelijk kunt sturen naar een constante melkproductie en gezonde koeien die conditie behouden in de zomer. Interesse? Meld u dan nu aan voor onze e-mailnieuwsbrief Vers gras op onze website: www.abzdiervoeding.nl/aanmelden-e-mailnieuwsbrief-rundvee

Izak van Engelen

Productmanager rundvee
06 2125 8720

i.engelen@abzdesamenwerking.nl

Code	Naam	Kenmerk
70060	Weidetopbrok Energie 970 VEM / 70 WDVE / 95 RE	Verscheidende energiebronnen bij veel vers gras, zonder toegevoegd eiwit.
70061	Weidetopbrok 120 970 VEM / 85 WDVE / 120 RE	Behoud van conditie en hoge productie naast veel vers gras.
70062	Weidetopbrok 140 970 VEM / 95 WDVE / 140 RE	Luxe brok naast veel vers gras en beperkt aandeel snijmais in het rantsoen.
70081	Weidebalansbrok 120 950 VEM / 85 WDVE / 120 RE	Geeft met pensenergie uit gerst en bietenpulp balans in het weiderantsoen.
70082	Weidebalansbrok 140 950 VEM / 95 WDVE / 140 RE	Optimale pensfermentatie met veel vers gras. Buffer toegevoegd.

* Alle Weidevoerders zijn ook als VLOG/EU28 leverbaar.

Koeien kijken

met Marijke

“Een gezonde koe is
een hoop waard!”

Als ik met de veehouder in de stal ga kijken, kijk ik altijd even naar het strohok. Ik scan het aantal koeien wat erin zit en waarom ze erin zitten. Zijn ze aan het kalven, zijn ze ziek of slecht ter been? Vaak vraag ik de veehouder ook waarom de koe in het strohok zit en wat ze mankeert. Het tijdig herkennen van signalen dat een koe ziek wordt, kan ervoor zorgen dat er extra tijd en gedoe bespaard blijft. Een zieke koe kost een veehouder naast geld ook veel tijd. Onderweg hoor ik veehouders vaak zeggen: 'Een zieke koe kost net zoveel tijd als 40 gezonde koeien'.

Eerder juiste behandeling

Een gezonde koe kunnen we allemaal prima herkennen en omschrijven. Deze koe is alert, heeft een glanzende vacht, is schoon, heeft een goed gevulde pens, is goed in conditie en geeft voldoende melk. De lichaamstemperatuur van een gezonde koe is tussen de 38 en 39°C. Voor veehouders is het juist erg belangrijk om zieke koeien tijdig te herkennen. Wanneer eerder met de juiste behandeling wordt begonnen, heeft dat een snellere genezing tot gevolg en dus minder productieverlies.

Complicaties

Een koe die zich niet fit voelt, komt vaak als laatste in de melkput of moet opgehaald worden voor de robot, omdat ze te lang niet gemolken is. Afhankelijk van de ernst van de ziekte wordt zo'n koe sloom, heeft een afwezige blik en koude hangende oren. Ze eet

te weinig, waardoor de haren overeind gaan staan en de vacht doffer wordt. De glans op de vacht verdwijnt. Een koe met pijn staat met een kromme rug. Het gevaar van een zieke koe is dat ze er op de lange termijn complicaties bijkrijgt. Een ernstig zieke koe met E-coli mastitis vreet te weinig, waardoor ze ook ketose krijgt en een lebmaagdraaiing op de loer ligt.

Vochtvoorziening

Ziektes zijn aan de hand van gedrag zeer vroeg te herkennen. Tegenwoordig kunnen diverse technische innovaties een veehouder al tijdig helpen een zieke koe op te sporen. Uit onderzoek is gebleken dat aan bijvoorbeeld afwijkend vreetgedrag al een aantal dagen voordat de symptomen van mastitis optreden kan worden herkend dat de koe ziek wordt. Op grotere bedrijven zou het raadzaam

zijn om via een vast protocol zieke dieren te behandelen. Voor een koe met mastitis is voldoende vochtvoorziening erg belangrijk voor de afvoer van ziekteverwekkers. Drenchen van koeien is een steeds vaker gebruikte manier om te zorgen voor veel vocht in een zieke koe. Zorg dat je altijd een thermometer binnen handbereik hebt, de temperatuur van de koe vertelt je ook veel.

Marijke Rijsburger

Specialist rundveehouderij

06 5345 3629

marijke@abzdesamenwerking.nl

Voor u gezien

In de rubriek "Voor u gezien" laten wij u leuke, handige interessante tips zien die onderweg door het rundveeteam zijn opgemerkt.

Betongaas op voerbak

Op de foto ziet u dat er een stuk betongaas over het hooi in de voerbak is gelegd. Dit zorgt ervoor dat de kalveren het hooi rustig en met kleine plukken tegelijk omhoogtrekken. Zonder dit betongaas belandt er veel hooi in het hok wat de kalveren later weer opeten. Bevuild hooi eten zorgt voor veel kans op coccidiose.

Als u het betongaas met één

kant vastmaakt, dan kunt u het gemakkelijk aan de andere kant omhoog doen om vers hooi aan te vullen.

Topmaïs vraagt topbemesting

We hebben in de afgelopen tijd veel aandacht gegeven aan de pH van de bodem en de eventuele bekalking die nodig is. Juist nu de beschikbaarheid van drijfmest steeds meer wordt beperkt, is een goede pH steeds belangrijker voor een hoge benutting van vooral fosfaat. Uitgaande van een goede pH is het nu belangrijk om de juiste hoeveelheid voedingsstoffen aan de maïsplant ter beschikking te stellen.

Rekenmodule bemesting maïsland

Wanneer u een topopbrengst maïs wil oogsten is een topbemesting erg belangrijk. Stel dat u 55 ton snijmaïs per hectare mogelijk acht, dan zal in verhouding ook gezorgd moeten worden voor N, P, K en S. Vraag ons om de juiste bemesting voor u te berekenen. Er kan eventueel gekozen worden voor verschillende maïsmeststoffen in de rij of volvelds of zelfs nog een bladbemesting. Onze rekenmodule houdt rekening met nawerking van een groenbemester, werking van uw dierlijke mest enzovoort.

Uitgelicht: Maïsmaster Pro 35-0+B+Zn

Maïsmaster Pro is een kunstmestkorrel die geschikt is voor rijenbemestingen en bevat gecoate ureumkorrels. 1/3 van de N komt snel beschikbaar en 2/3 komt langzaam vrij. Deze gecontroleerde afgifte is perfect afgestemd op de voedingsbehoefte van snijmaïs gedurende het groeiseizoen.

Voordelen:

Continu-voeding voor maïs gedurende 3-4 maanden. Extra breedwerpige N-gift niet meer nodig

Minder verliezen door uitspoeling of vervluchting. Volledige N meststof met zwavel, borium en zink. Hoge giften in tot 200 kg/ha in de rij is mogelijk.

Bart Sol

Specialist Plant & Teelt

06 3175 8877

b.sol@abzdesamenwerking.nl

Gras groeit uit gras

De eerste snede is de basis van uw ruwvoervoorraad voor het komende jaar. Na een aantal droge voorjaren zijn de ruwvoervoorraden in het algemeen lager dan ooit. Met een natte maart achter de rug lijken de omstandigheden dit voorjaar beter voor meer grasgroei. Het is dan wel zaak om laat verstrekte kunstmestgift goed te benutten in voldoende kg's droge stof. Maai daarom bij de droge stofopbrengst waarvoor u uw maai-percelen heeft bemest.

Bestraling	Temperatuur	Ruw eiwitgehalte	Suikergehalte
	Koud 	Hoog	++
		Laag	++++
	Warm 	Hoog	+
		Laag	+++

Groei neemt toe

In het algemeen lijkt de zode redelijk dicht te staan. Er is weinig schade door vorst en het lijkt wel of het bodemleven nauwelijks heeft stilgestaan in de afgelopen winter, waardoor al heel vroeg de wortelontwikkeling op gang kwam. Elk grasblaadje is een zonnepaneeltje die lichtenergie omzet in glucose. Een dichte zode en groei van gras uit gras zorgt voor een hoge groei van het gras. De 1e snede behoudt erg lang een hoge verteerbaarheid, zodat u deze kunt maaien op kg's droge stof. Het zogenaamde kalendermaaien komt daarna.

Het moment van de hoogste voederwaarde

Gras heeft de hoogste voederwaarde en smakelijkheid als de suikers maximaal zijn en de verteerbaarheid nog hoog. Eiwit komt uit blad en suiker komt uit de zogenoemde 'pseudo-stengel'. Deze maait u bij de 1e snede het meest precies net voor het moment dat het grasplantje wil overgaan naar het vormen van de bloeistengel. De voederwaarde is hoog doordat stikstof maximaal is omgezet in aminozuren (hoge WDVE), suikers zijn maximaal (150 – 200 gram) en de verteerbaarheid nog hoog (> 78%).

Suikers belangrijk voor conservering

Meer dan 150 gram suiker in het verse gras is erg belangrijk voor de conservering van de graskuil. Melkzuurbacteriën die van nature aanwezig zijn en ook nog worden toegevoegd door middel van inkuilmiddel hebben vocht en suikers nodig om zich te vermenigvuldigen. Maai daarom bij zoveel mogelijk suiker en kuil het gras in met een droge stofgehalte van maximaal 45%. Een snelle pH-daling in de graskuil beperkt het verbruik van suiker en afbraak van eiwit tot ammoniak. De 1e snede gaat bijna altijd gepaard met een zeer hoge lichtintensiteit (droge lucht) en koude nachten. Een suikergehalte van meer dan 100 gram bij uitkuilen kan bij de 1e snede dan ook zeker mogelijk zijn.

Izak van Engelen

Productmanager rundvee

06 2125 8720

i.engelen@abzdesamenwerking.nl

Nieuw lid RvC en Ledenraad

Graag stellen wij ons nieuwe lid van de Raad van Commissarissen en Ledenraad aan u voor. Op 20 maart heeft de Ledenraad één nieuwe commissaris benoemd: Arno van Son. Commissaris Gerrit van den Berg is herbenoemd. Na een verkiezing onder de leden is Marcel Braaksma benoemd tot Ledenraadslid. Tevens is Ledenraadslid Dick de Groot herbenoemd.

Marcel Braaksma

Marcel Braaksma is 31 jaar oud en runt in maatschap met zijn ouders in het Groningse Lutjegast een pluimveebedrijf met 48.000 leghennen. De locatie in Lutjegast wordt door Marcel gerund. Zijn ouders hebben daarnaast een legpluimveebedrijf in het Friese Niawier.

Arno van Son

Arno van Son is 35 jaar. Hij runt samen met zijn vrouw Emilie en zijn ouders in Valkenswaard een gesloten varkensbedrijf met 350 zeugen. Op het bedrijf is een zichtruimte aanwezig en er wordt ook vlees verkocht van het eigen bedrijf. Daarnaast is op het bedrijf een agrarische kinderopvang gevestigd waaraan Arno samen met zijn zus leiding geeft. Arno is daarnaast bestuurlijk actief in de belangenbehartiging van de agrarische sector.

Afgetreden Ledenraadsliden en commissarissen

Ben Apeldoorn, Jelle Bangma en Carla van der Spek-de Vries zijn in maart 2023 afgetreden als lid van de Ledenraad. Harold Vlooswijk en Alex Visch zijn afgetreden als commissaris. Wij willen hun vanaf deze plek nogmaals hartelijk danken voor hun inzet. In het bijzonder Harold Vlooswijk die een lange staat van dienst kent bij de coöperatie. Als laatste bij ABZ De Samenwerking, maar ook voorheen bij De Samenwerking waar hij in 2007 lid werd van het bestuur en later in 2014 voorzitter. Tijdens zijn voorzitterschap gaf hij leiding aan een aantal belangrijke ontwikkelingen. Zo was er de overname van DZ-Six, viering eeuwfeest en de fusie met ABZ Diervoeding. Ook als vicevoorzitter bij ABZ De Samenwerking heeft hij een cruciale rol gespeeld in het slagen van de fusie. Onze leden, RvC en directie zijn hem veel dank verschuldigd.

Vraag en aanbod

Aangeboden

2 Groba brijbakken, z.g.a.n.

T 0342 47 4438

E arendshoeve@solcon.nl

Spuitwerk met mobiele spuitkar.

T 06 1263 1602

E Maatschapwassink@hotmail.com

**Bedrijfsleider melkvee
(evt. samenwerking met
melkveehouder).**

E hierinfomij@gmail.com

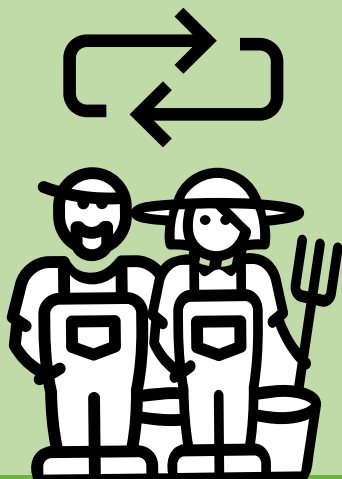
Gevraagd

**Mobiele wasplaats voor het reinigen
van een veekar.**

T 0516 48 1336

E jeanet.anne@gmail.com

Deze en meer advertenties vindt u terug op: www.abzdiervoeding.nl/vraag-en-aanbod.

Even voorstellen

Op 2 februari is Sandra van Bokhorst gestart op onze Front Office in Nijkerk.

Sandra woont in Nijkerk en heeft jarenlange administratieve ervaring.

Op 1 maart is Rian Groenen gestart op onze Front Office in Eindhoven.

Rian woont in Reusel en heeft ruime ervaring in de mengvoedersector.

Op 27 maart is Arjan Mulder begonnen als rundveespecialist.

Arjan woont in Vlist, is afkomstig van een melkveebedrijf en recent afgestudeerd aan Aeres Hogeschool Dronten. Arjan gaat ons rundveeteam in West-Nederland versterken.

Staldagen 2023 erg geslaagd

De Staldagen 2023 zijn op 10 melkveebedrijven gehouden.

Voor elke Staldag was veel belangstelling. Het thema "Aandacht voor jong en oud(er)!" kwam heel mooi aan de orde in de beide workshops. Het leren in de praktijk bij een collega-melkveehouder dichtbij het jongvee en de melkkoeien bleek een unieke gelegenheid te zijn.

ABZ De Samenwerking

ABZ Diervoeding | De Samenwerking | Bosgoed Diervoeders

Contactgegevens

Voor alle contactgegevens:
www.abzdesamenwerking.nl

Front Office Nijkerk

033 422 1510
bestelling@abzdesamenwerking.nl

Front Office Eindhoven

040 238 0777
bestelling@abzdesamenwerking.nl

Volg ons op Social media:

Front Office Haastrecht

0182 50 2344
bestelling@abzdesamenwerking.nl

Front Office Stroobos

051 235 1281
bestelling@abzdesamenwerking.nl

Front Office Bosgoed

055 323 1231
info@bosgoeddiervoeders.nl

Aansprakelijkheid

Bij de samenstelling van deze nieuwsbrief is de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht. Voor schade van welke aard dan ook, die een gevolg is van handelingen of beslissingen gebaseerd op informatie uit deze nieuwsbrief, aanvaardt coöperatie ABZ De Samenwerking U.A. geen enkele aansprakelijkheid.

Opzegging

Wilt u onze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Stuur dan een e-mail naar marcom@abzdesamenwerking.nl of geef dit telefonisch door op één van onze kantoren.

Eindredactie

Jolande Baselmans, Gerrie van de Poll en Jesca Strien,
marcom@abzdesamenwerking.nl

De eerstvolgende nieuwsbrief verschijnt in juli 2023.